

Głos z Kosmosu zelektryzował cały świat

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

Gazeta Krakowska

Rok XII
Nr 185 (4106)
Wyd. A
Cena 50 gr

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Kraków, poniedziałek 7 sierpnia 1961

Na pokładzie statku „Wostok-2” mjr H. S. Titow Nowy triumf nauki Kraju Rad

Rozwiązanie problemu niemieckiego

- sprawą nie cierpiącą zwłoki

Narada pierwszych sekretarzy KC partii komunistycznych i robotniczych państw — stron Układu Warszawskiego

MOSKWA (PAP) W dniach od 3 do 5 sierpnia odbyła się w Moskwie narada pierwszych sekretarzy KC partii komunistycznych i robotniczych państw — stron Układu Warszawskiego w sprawach związanych z przygotowaniem do zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami.

W obradach wzięli udział przedstawiciele partii komunistycznych i robotniczych państw — stron Układu Warszawskiego. Na naradzie byli również obecni przedstawiciele bratnich partii socjalistycznych Azji.

Uczestnicy narady dokonali szerokiej wymiany poglądów w kwestiach polityki zagranicznej oraz ekonomiki, związanych z przygotowaniem do zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami.

Wszystcy uczestnicy narady wyrazili jednomyślny pogląd, iż sprawa zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami i normalizacji na tej podstawie sytuacji w Berlinie zachodnim dawno już dojrzała i jej rozwiązanie nie cierpi zwłoki. Podkreślono, że odkładanie zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami na czas nieokreślony oznacza świadome sprzyjanie wznowieniu niebezpieczeństwa nowej wojny w Europie i nie tylko w Europie.

Uczestnicy narady wyrazili gotowość sprzyjania wszystkim środkom pokojowemu uregulowaniu stosunków z dwoma państwami niemieckimi w sposób uzgodniony z mocarstwami zachodnimi. Traktat pokojowy z Niemcami winien potwierdzić sytuację, jaka de facto powstała w Europie po wojnie, ująć w formułę prawną nienaruszalność obecnych granic państw.

Tragiczne wypadki

W nocy z soboty na niedzielę, o godz. 2.30 w Zakładach Celulozowych w Niedomicach wydarzył się tragiczny wypadek. Pracujący w nocy 19-letni Henryk Masto, zam. w Wolicy Koneńskiej, wpadł do kotła z gotującą się miedzią. Przypadł na miejsce wypadku lekarz Pogotowia stwierdził, iż nie ma szans na przeżycie. Zmarł on na skutek zatrucia gazem ziemnym. Masto, po przewiezieniu do szpitala, zmarł nad ranem. Dochodzenie — w toku. (kul)

(Inf. wł.) 5 sierpnia br. w Ptaszkowej (pow. Nowy Sącz), Paweł Rysiewicz właściciel tartaku — dostał się w czasie pracy na skutek wadliwej uwagi między pasy transmisyjne maszyny, ponosząc śmierć na miejscu.

Również w ub. sobotę miał miejsce tragiczny wypadek. W Białym Dunajcu (pow. Nowy Targ) Stanisław Jarząbek (zam. w Białym Dunajcu) zaczął się dusić w wypadku studziennym na skutek wycieku gazu ziemnego. Pospieszony tu z pomocą J. Maki i Stanisław Zapotoczny. Oni również ulegli zatruciu gazem. Niestety Jarząbek nie udało się uratować — zmarł on na skutek zatrucia gazem ziemnym. Maki i Zapotoczny przebywają w szpitalu w Nowym Targu.

5 sierpnia br. w Chrganowie na ul. Śląskiej motocyklista Zdzisław Iwański najechał na Marjanę Otrębską, który prowadził motorower. Otrębski po przewiezieniu do szpitala zmarł. Iwański doznał wstrząsu mózgu i znajduje się w szpitalu chranowskim. Jak wynika ze śledztwa wstępne go wina za ten wypadek ponosi Marjan Otrębski, który nie przestrzegając przepisów drogowych, wyjechał szybko z bocznicy ulicy — w ulicę Śląską.

Na str. 2
podajemy
streszczenie
projektu
statutu KPZR.
Pełny tekst
znajdziecie
w
„Trybunie Ludu”

Pędzili bimbber

(Inf. wł.) W ub. sobotę w Sulechowie (pow. Olsztyn) Milięda dokonata rewizji zabudowań Józefa Goraja. W czasie kontroli wykryto aparat do pędzenia bimbbru, kilka litrów tego „specyfiku” i 250 litrów zacieru. Pędzanie bimbbru to nielegalna produkcja alkoholu Józefa Goraja — zatrzymano do dyspozycji władz.

Choć sezon urlopowy w pełni przemysł dobrze wywiązuje się ze swych zadań

(Inf. wł.) Zwykle w sezonie letnim trudności (urlopy) nie przeszkadzały w większości zakładach produkcyjnych województwa krakowskiego w wykonaniu planów w miesiącu lipcu. Na pierwszy rzutek przychodzi wspomnieć o Zakładach Górniczo-Hutniczych w Bolesławiu, choćby z uwagi na to, że plan swój zrealizowały one wyjątkowo pomyślnie, osiągając 106,6 procent planowanej produkcji towarowej. Najlepiej zrealizowano plany w takich asortymentach jak ruda blenda, koncentrat cynkowy, tlenek cynku oraz olej rafinowany.

Nasz największy potentat chemiczny Zakłady w Dworach zrealizowały plan lipcowy w 109,3 procentach (wg cen zbytu). Szczególnie dobrze pracowały w tym okresie wydziały produkcji kwasu octowego, polichloru, karbidu, oktanolu i butanolu.

100,2 procent wyniosła produkcja globalna Andrichowskiej Wytwórni Silników Wzrostkowych. Realizacja planu lipcowego pomimo pewnych trudności — dostawami kooperacyjnymi jest wynikiem wspólnego wysiłku całej załogi.

Również w lipcu produkowano tu silniki na eksport do Kuby. Jeszcze w tym roku Wytwórnia planuje uruchomić nową produkcję silnika chłodzonego powietrzem. Silnik tego rodzaju jest bardzo poszukiwany na rynku krajowym i zagranicznym. Ma on zastosowanie do maszyn budowlanych, przy wodociągach i kanalizacjach. Jeszcze w tym roku wyprodukują się szereg próbników 200 sztuk.

W lipcu 11 wagonów barwnych garbików odeszło do Rumunii z Olkuskiej Fabryki Wyróbów Emaliowanych. Eksportuje się te wyroby również do Afryki, krajów Bliskiego Wschodu, Anglii, Kuby, a także do Stanów Zjednoczonych. Właśnie wymagania eksportu — zamówienia na asortyment drobny, a więc bardziej pracochłonny spowodowały, że plan miesiąca lipca wykonano tu tylko w 94,2 proc.

Tarnowskie Zakłady Azotowe zrealizowały swój eksport w miesiącu lipcu w 100 procentach, plan zaś produkcji globalnej w 101,3 procent. Wyróżniły się działy produkcji azotowej i produkcyjnej chlorku.

Krakowski „Kabel” mimo poważnych trudności (miesięcie urlopowe) zrealizował plan produkcyjny wspólnym wysiłkiem całej załogi w 100,1 procentach. (Inf. wł.)

MOSKWA (PAP)

Agencja TASS donosi, że 6 sierpnia 1961 roku, o godz. 9 czasu moskiewskiego (godz. 8 czasu warszawskiego) w Związku Radzieckim wprowadzony został na orbitę nowy sputnik Ziemi — statek kosmiczny „Wostok 2”.

Statek „Wostok 2” pilotuje obywatel Związku Radzieckiego, pilot kosmonauta major Herman Stepanowicz Titow.

Zadaniem lotu jest: badanie wpływu na organizm ludzki długotrwałego lotu na orbicie oraz opuszczania się na powierzchnię Ziemi; badanie zdolności do pracy człowieka w warunkach długotrwałego przebywania w stanie nieważkości.

Według dotychczasowych danych, statek-sputnik wprowadzony został na orbitę o następujących parametrach: Minimalna odległość od powierzchni Ziemi 178 kilometrów. Maksymalna odległość od powierzchni Ziemi 257 kilometrów.

Kąt nachylenia orbity do równika wynosi 64 stopni 56 minut.

Waga statku „Wostok 2”, bez uwzględnienia wagi ostatniego stopnia rakiety-nosiciela, wynosi 4731 kilogramów.

Kosmonauta Titow utrzymuje stałą dwustronną łączność radiową z Ziemią.

Kosmonauta nadaje na falach o częstotliwości 15,765 mgh, 20,066 mgh, 143,625 mgh. Na pokładzie statku znajdują się również nadajniki „Synchronizacji”.

Waga statku „Wostok 2”, bez uwzględnienia wagi ostatniego stopnia rakiety-nosiciela, wynosi 4731 kilogramów.

Kosmonauta Titow utrzymuje stałą dwustronną łączność radiową z Ziemią.

Kosmonauta nadaje na falach o częstotliwości 15,765 mgh, 20,066 mgh, 143,625 mgh. Na pokładzie statku znajdują się również nadajniki „Synchronizacji”.

W projekcie hotel-gigant dla budowniczych Hil

(Inf. wł.) Miara wzrostu zadań związanych z rozbudową Kombinatu im. Lenina jest koniecznością podniesienia liczby zatrudnionych na tej wielkiej budowie, począwszy od przyszłego roku o dalsze 3 tys. osób. W związku z tym, przed przedsiębiorstwami budowlanymi staje poważny problem zwiększenia zatrudnienia i wyżywienia tej dużej liczby ludzi. Problem jest o tyle trudny, że dotychczas istniejące w Pleszewie tzw. miasteczko hotelowe musi zostać zlikwidowane do 1965 r. ponieważ teren ten przeznaczony jest pod nowe obiekty kombinatu. Dlatego tylko częściowym rozwiązaniem sprawy zakwaterowania robotników budowlanych stało się zaadaptowanie na hotele białych budynków mieszkalnych osiedla krzesławickiego, dzięki czemu znalazło tam locum 700 osób. Już w tej chwili jednak zarysowuje się możliwość radykalnego rozwiązania problemu. Z inicjatywy z-cy dyr. Zarządu Kwaterunku i Zastępcy Robotniczego Przedsiębiorstwa Przemysłowego Budowy Hut im. Lenina Stanisława Wielkiego — rozpoczęły się rozmowy z Przedsiębiorstwem Nowa Huta na temat budowy dużego gmachu hotelowego dla robotników, który w przyszłości po o- przeniesieniu przez załogę budowlaną zostałby przekształcony w hotel komunalny — obiekt, którego jak wiadomo dotychczas Nowa Huta nie posiada. Ostateczny dyr. Woźniak powrócił z Katowic, gdzie uzyskał od Prezesa Budownictwa Przemysłowego kompletną dokumentację oraz kosztorys takiego bloku hotelowego.

Wykorzystanie tej dokumentacji przy budowie hotelu w Nowej Hucie w znacznym stopniu obniżyłoby koszt inwestycji. O- bliza się, że hotel byłby w stanie pomieścić ponad 3 tys. ludzi. (Inf. wł.)

MOSKWA (PAP) W ciągu 8 i pół godziny lotu statek „Wostok 2” przebył 238 400 km i o godz. 16.42 zakończył szósty obieg wokół Ziemi. O godzinie 15.31 kosmonauta meldował, że czuje się dobrze i że wszystko jest w porządku. W 6 minut później Titow przesłał wyniki pomiarów z aparatury pokładowej. O godz. 15.48 donosił: „Ciśnienie w kabine utrzymuje się na stałym poziomie. Wilgotność wynosi 70 proc., temperatura 20 stopni. Zupelny komfort!”.

O godzinie 16, to jest w cztery godziny po obiedzie, kosmonauta zjadł kolację. O 16.42 „Wostok 2” rozpoczął 7 okążenie.

O godz. 17.15 major Titow prze- latując nad Moskwą przesłał następujący radiogram: „Droży moskwiectwo. W kabine wszystko bez zmian, ciśnienie normalne, doskonałe, wil- gotność 70 proc., temperatura 18 stopni Celsjusza. Zupelny komfort. Tylko wam takiego życzyć. Wszyst- ko przebiega doskonale. Proszę żyć drogim moskwiectwom dobrej nocy. Ja idę teraz spać. Róbcie co chcecie, a ja idę spać.”

Orbita
Ziemia
Statek kosmiczny „Wostok 2”
Ciśnienie
Wilgotność
Temperatura
Ciśnienie w kabine utrzymuje się na stałym poziomie. Wilgotność wynosi 70 proc., temperatura 20 stopni. Zupelny komfort!.

Orbita
Ziemia
Statek kosmiczny „Wostok 2”
Ciśnienie
Wilgotność
Temperatura
Ciśnienie w kabine utrzymuje się na stałym poziomie. Wilgotność wynosi 70 proc., temperatura 20 stopni. Zupelny komfort!.

START — ZLOT — LĄDOWANIE

Trzy powyższe rysunki uzmyniałyby Czytelnikowi trzy zasadnicze zagadnienia okołosciennego lotu kosmicznego. RYSUNEK PIERWSZY od góry przedstawia przebieg operacji wprowadzenia statku kosmicznego na orbitę. Wzrost prędkości rakiet musi być umiejętnie rozłożony na różne odcinki toru wznoszenia, aby możliwe było najdłuższe hamujące oddziaływanie oporu atmosfery. Sąd stosowanie rakiet wielostopniowych, przy czym prace poszczególnych członów stopni oddziaływanie oporu atmosfery. Na rysunku grubszymi liniami przedstawiono tor wlotu statku, w czasie którego pracują poszczególne człony.

RYSUNEK DRUGI przedstawia tor statku kosmicznego po orbicie okołosciennych. Wskutek ruchu obrotowego Ziemi statek przebiega nad punktami, położonymi coraz bardziej na zachód, by po 16 okążeniach (w wypadku statku „Wostok 1”) ponownie znaleźć się nad obszarem, z którego nastąpił start.

RYSUNEK TRZECI — dolny — przedstawia zejście statku kosmicznego z orbity okołosciennych. Operacje przewidziane dla sprowadzenia statku na Ziemię odbywają się wg ściśle ustalonego planu, realizowanego automatycznie przez system sterowania programowego. Sygnali z Ziemi, lub bezpośrednia interwencja kosmonauty, mogą naturalnie, i wpływać na przebieg tych operacji (cyferki na rysunku oznaczają: 1 — ustawienie statku we właściwym położeniu, 2 — odrzut wsteczny i następujące po nim oddzielenie się kapsuły (kabiny), 3 — wyhamowywanie prędkości i 4 — lądowanie na spadochronie. (Wg „Horyzontów Techniki”)

O 15.55 Titow otrzymał radiogram od Jurija Gagarina. Po południu TASS podał wyniki kolejnego „badania lekarskiego na odległość” jakiego stale poddawany jest Titow. System sercowo-naczyniowy i system oddychania pracowały normalnie. Puls wynosił 80 do 100 uderzeń na minutę, to jest tyle ile na pierwszych okążeniach, natomiast częstotliwość oddechu wzrosła do 20-28 na minutę. Elektrocardiogram praktycznie biorąc nie wykazywał żadnych odchyleń. Aparatura zapewnająca kosmonautę normalne warunki pracowała nienagannie.

TASS podał wieczorem, że temperatura powietrza w kabine waha się w granicach 18-20 stopni Celsjusza. Zupelny komfort. Tylko wam takiego życzyć. Wszystko przebiega doskonale. Proszę żyć drogim moskwiectwom dobrej nocy. Ja idę teraz spać. Róbcie co chcecie, a ja idę spać.”

Wyjaśnienie tego żartobliwego „dobranoc” podał ostatni wieczorny komunikat TASS. Agencja poinformowała, że zgodnie z programem lotu, czas między godz. 17.30 a pierwszą w nocy (według czasu warszawskiego) na kosmonautę przeznaczony na odpocznik i sen. Dlatego też przewidziano dwustronną łączność radiową z pilotem. Utrzymać natomiast kontrolę radiotelegraficzną nad funkcjonowaniem aparatury statku i nad stanem kosmonauty.

Według ostatnich danych, tę- no kosmonauty w czasie snu było normalne — wynosiło 53 ude- rznień na minutę.

5 sierpnia br. w Chrganowie na ul. Śląskiej motocyklista Zdzisław Iwański najechał na Marjanę Otrębską, który prowadził motorower. Otrębski po przewiezieniu do szpitala zmarł. Iwański doznał wstrząsu mózgu i znajduje się w szpitalu chranowskim. Jak wynika ze śledztwa wstępne go wina za ten wypadek ponosi Marjan Otrębski, który nie przestrzegając przepisów drogowych, wyjechał szybko z bocznicy ulicy — w ulicę Śląską.

KRONIKA
ze świata

Souvanna Phouma udał się do Laosu

DELHI. Jak donoszą z Phnom Penh, w sobotę premier legalnego rządu laotańskiego, książę Souvanna Phouma opuścił specjalnym samolotem stolicę Kambodży i udał się do Laosu. Razem z nim odlecieli przebywający ostatecznie w Phnom Penh działacze legalnego rządu laotańskiego i partii Neo Lao Haksat.

Tego samego dnia Souvanna Phouma wywiał w „Dolnie Amfory” w Laosie.

Fanfani u prezydenta Włoch

Rzym. Premier Fanfani i ministrowie spraw zagranicznych Segni zostali przyjęci w sobotę wieczorem przez prezydenta Gronchiego, którym przedstawili rezultaty rozmów moskiewskich.

Minister Trampczyński w Indonezji

Djakarta. Do Djakarty przybył minister handlu zagranicznym PRL prof. dr Witold Trampczyński. Dokonał on z przedstawicielami rządu indonezyjskiego pogadanki na temat rozwoju współpracy gospodarczej i wymiany handlowej między obu krajami.

Strajki w USA — dane ministerstwa pracy

WASZYNGTON. Ministerstwo pracy USA podało, że w pierwszym półroczu 1961 r. w Stanach Zjednoczonych odbyło się 1650 strajków, w których brało udział 621 tysięcy robotników.

W czerwcu rozpoczęło się 330 strajków, które objęły 110 tysięcy robotników. Najbardziej masowy był strajk marynarzy, rozpoczęty w połowie czerwca i trwający przez lipiec. Jak wiadomo, strajk ten został przerwany wskutek ingerencji rządu, który zastosował przeciwko marynarzom ustawę Tafta-Hartleya.

Tony sadzy nad Nowym Jorkiem

Nowy Jork. Atmosfera w samym Nowym Jorku oraz nad miastem jest coraz bardziej zatruta. Jeśli wszystkie unoszące się w powietrzu zanieczyszczenia osiadły na dachach i ulicach, to na jedną milę kwadratową wypadłoby po blisko 80 ton — oświadczył korespondent „New York Telegram and Sun” kierownik nowojorskiego oddziału do walki z zanieczyszczeniem atmosfery.

Jego zdaniem, powietrze zatrzymane przed wszystkimi kłarami węglowymi i siarkowodorem pochodzi z spalania wydzielanych przez samoloty i samoloty odrzutowe oraz ze spalania śmieci w piecach.

Kieszonkowcy solidaryzują się z policjantami

Buenos Aires. Policjanci argentyńskiego miasta Córdoba, którzy przeprowadzili niedawno 24-godzinny strajk żądając podwyżki płac, otrzymali nieoczekiwane poparcie ze strony... złodziei kieszonkowych. Do strajkujących policjantów, którzy rozłożyli się obozem na trawniku przed rezydencją gubernatora, przybyła delegacja kieszonkowców, która oświadczyła, iż „dolinarz” z Córdoba postanowił nie „pracować” tak długo, jak długo trwać będzie strajk policjantów.

Zmarł znany reżyser francuski

PARYŻ. W wieku 66 lat zmarł w piątek w Paryżu znany reżyser francuski Maurice Tourneur. Należał on do pionierów kinematografii francuskiej. Swą karierę filmową rozpoczął w 1910 r. Poprzednio występował w teatrze. Pierwsze filmy nakręcił w Stanach Zjednoczonych. W czasie pobytu w USA zrealizował m. in. film pt. „Ostatni mohikanin”. Po powrocie do Francji nakręcił m. in. „Volpene”, „Oskarżeni wstąpi” oraz szereg innych. Jego ostatni obraz pochodził z 1948 r.

Nasz komentarz

Wschód po raz drugi...

W CZORAJ znów wiadomość nadana z Moskwy przez setki korespondentów zagranicznych poruszyła cały świat. Znowu uczeni i konstruktorzy radzieccy, wprowadzeniem na orbitę okołoziemską nowego statku kosmicznego „Wostok 2”, przypomniał światu o primacie nauki i techniki radzieckiej.

Zadaniem „Wostoka 2” pilotowanego przez kosmonauta majora Hermana S. Titowa nie było bynajmniej powtórzenie sukcesu Jurija Gagarina, który, jak wiadomo, okrążył ziemię tylko jeden raz. Nowy statek kosmiczny uczynił to kilkanaście razy. Ma to, jak oświadczyli uczeni, kolosalne znaczenie naukowe. Eksperyment z „Wostokiem 2” pozwoli znacznie posunąć naprzód badania wpływu nieważkości i przeciążenia na człowieka. Nowy kosmonauta radziecki znajdował się bowiem znacznie dłużej w stanie utraty ciężaru niż to miało miejsce, podczas pierwszej próby majora Gagarina.

Fizjologowie radzieccy, o czym świadczą m. in. wypowiedzi prof. Borysa Kłosowskiego, spodziewają się, że loty kosmiczne wyjaśnią wiele problemów naukowych, a wśród nich problem czasu i przestrzeni, co ich zdaniem, wiąże się bezpośrednio z medycyną. Z chwilą, gdy nauka i technika zdolają przezwyciężyć przyciąganie ziemskie, to być może uda się uwolnić wszystkie komórki organizmu ludzkiego, a szczególnie komórki nerwowe od działania przyciągania grawitacji i w ten sposób przedłużyć okres ich życia. Nie wiadomo więc, czy w

przyszłości lekarze nie zaczną nas wysyłać w Kosmos i czy pobyt ten nie będzie przedłużał życia ludzkiego.

Ale wróćmy na ziemię i dalsze skomplikowane problemy naukowe związane z lotami kosmicznymi pozostawmy naukowcom. Nie trzeba chyba szerzej wyjaśniać, że poza aspektami naukowymi nowy statek kosmiczny posiada bardzo istotne aspekty polityczne.

Przeciętny człowiek, przeciętnie orientujący się w bieżącej polityce potrafi z miejsca docenić właśnie wymowę polityczną, konsekwentnego realizowania przez Związek Radziecki programu lotów kosmicznych, podczas gdy w Stanach Zjednoczonych realizuje się obecnie z pasją godną lepszej sprawy nowy, znacznie rozszerzony program... zbrojeń.

Świat miał więc wczoraj jeszcze raz możliwość przekonać się kto na pokój a kto na wojnę stawia główną stawkę. Poszczególne części naszego globu, nad którymi przelatywał statek kosmiczny „Wostok 2” były serdecznie i przyjaźnie pozdrawiane drogą radiową z jego pokładu. My dzisiaj, gdy nowy wspaniały lot radzieckiego statku kosmicznego jest faktem, z wszystkimi ludźmi dobrej woli podziwiamy równie serdecznie naszych przyjaciół ze Wschodu, z „Wostoka”, który jeszcze raz na przestrzeni nie całych czterech miesięcy po raz drugi pokazał światu potęgę swej nauki i techniki, służącej niezmiennie sprawie pokoju i socjalizmu.

Ryszard DZIĘCIOŁKIEWICZ

Partia, która służy narodowi

Projekt statutu KPZR

(STRESZCZENIE)

MOSKWA.

Dziennik „Prawda”, organ Komitetu Centralnego KPZR, ogłosił w numerze z 5 sierpnia projekt statutu Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego.

Projekt statutu, zaprobowany na czerwcowym plenum KC KPZR, zostaje ogłoszony, aby podać go do powszechnej wiadomości i umożliwić przedyskutowanie go przez wszystkich członków i kandydatów na członków KPZR. Wyniki dyskusji będą uwzględnione przy ostatecznym rozpatrzeniu projektu statutu.

Nowy statut partii zostanie przedstawiony do rozpatrzenia i zatwierdzenia XXII Zjazdowi Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, który zwołuje się do Moskwy na 17 października br.

Projekt statutu KPZR składa się z wstępu i 10 rozdziałów. Określa on obowiązki i prawa członków partii, strukturę organizacyjną partii i rozwój demokracji wewnątrzpartijnej.

W trzech rozdziałach projektu zawarte są postanowienia o wyższych instancjach partii, o republikanckich, krajowych, obwodowych, okręgowych, miejskich i rejonowych organizacjach partyjnych, jak również organizacjach podstawowych.

W projekcie precyzuje się stosunki między partią a Komsomolem, sytuację organizacyjną partii w Armii Radzieckiej oraz grup partyjnych w organizacjach niepartyjnych (związków zawodowych, spółdzielniach itd.).

Projekt statutu reguluje fundusze pieniężne partii i innych organizacji, składające się ze składek członkowskich, dochodów z przedsiębiorstw partii i innych wpływów.

„Komunistyczna Partia Związku Radzieckiego jest bojową wyprawą awangardą narodu radzieckiego, jednoczącą na zasadzie dobrowoli, przodującą najbardziej świadomą część klasy robotniczej, kolchozowej chłopstwa oraz inteligencji ZSRR” głosi projekt statutu.

Stwierdza się w nim, że partia komunistyczna, założona przez W. I. Lenina jako czołowy oddział klasy robotniczej, przeszła chlubny szlak walki, doprowadziła klasę robotniczą i pracujących chłopów do zwycięstwa Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, do ustanowienia dyktatury proletariatu w ZSRR. Pod przewodnictwem partii komunistycznej zlikwidowano w Związku Radzieckim klasę wyzyskującą, ukształtowała się i wzmożona jednostka moralna i polityczna społeczeństwa radzieckiego. „Socjalizm zwyciężył całkowicie i ostatecznie”.

W projekcie statutu podkreśla się: „partia komunistyczna, partia klasy robotniczej stała się dla partii całego narodu radzieckiego”.

Partia istnieje dla narodu i służy narodowi. Jest ona najwyższą formą organizacji społeczno-politycznej, kierowniczą i przewodnią siłą społeczeństwa radzieckiego.

„Partia kieruje wielką twórczą działalnością narodu radzieckiego, nadaje jego walce o osiągnięcie końcowego celu — zwycięstwa komunizmu — charakter zorganizowany, planowy, naukowo uzasadniony”.

Jak stwierdza się w projekcie statutu, KPZR opiera swą pracę na fundamencie niezachwianego przestrzegania leninowskich norm życia partyjnego, zasady kolegiałności kierownictwa, wszechstronnego rozwijania demokracji wewnątrzpartijnej, aktywności i samodzielności komunistów, krytyki i samokrytyki.

„Niewzruszone prawo życia KPZR — to jedność ideowa i organizacyjna, niezłomna życzliwość jej szeregow, wysoka świadoma dyscyplina wszystkich komunistów. Wszelkie przejawy frakcyjności i grupowości nie dadzą się pogodzić z partyjnością marksistowsko-leninowską, z pozostawianiem w partii”.

W projekcie statutu czytamy, że KPZR w całej swej działalności kieruje się nauką marksistowsko-leninowską oraz opracowanym na jej podstawie programem, który ustala podstawowe zadania partii na okres budowy społeczeństwa komunistycznego.

Twórczo rozwijając marksizm-leninizm KPZR zdecydowanie zwalcza wszelkie przejawy rewizjonizmu i dogmatyzmu, głęboko obce teorii rewolucyjnej.

„Komunistyczna Partia Związku Radzieckiego — to integralna część międzynarodowego ruchu komunistycznego i robotniczego. Przestrzega ona niezłomnie wypracowanych marksistowsko-leninowskich zasad międzynarodowego proletariatu, aktywnie przyczynia się do zacieśnienia jednolitego całego międzynarodowego ruchu komunistycznego, braterskich kontaktów z wielką armią komunistów wszystkich krajów”.

Członek KPZR jest w szczególności obowiązany:

walczyć o stworzenie materialno-technicznej bazy komunizmu, dawać przykład komunistycznego stosunku do pracy, wznosić wydajność pracy, propagować wszystkie co nowe, postępowe, popierać i rozpowszechniać przodujące doświadczenia, opanować technikę, udoskonalać swoje kwalifikacje, ochraniać i promować socjalistyczną własność społeczną — podstawę potęgi i rozkwitu ojczyzny radzieckiej;

niezłomnie i niezachwianie walczyć w życiu uchwały partii, wyjaśniać masom politykę partii, przyczyniać się do zacieśniania i pogłębiania więzi między partią a narodem, przejawiać wnikliwość, umiarkowanie i odwagę, w porę reagować na postulaty i potrzeby mas pracujących;

aktywnie przenosić idee międzynarodowemu socjalistycznemu i patriotyzmu radzieckiemu do mas ludzi pracy, zwalczać przeżytki nacjonalizmu i szowinizmu, przyczyniać się do umocnienia przyjaźni narodów ZSRR, braterskich kontaktów narodu radzieckiego z narodami krajów obozu socjalistycznego, z proletariatem i ludem pracującym wszystkich krajów;

ze wszelkich strzec ideowej i organizacyjnej jednolitości partii;

rozwijając krytykę i samokrytykę, śmiało ujawniać niedociągnięcia i dążyć do ich usunięcia, zwalczać fasadowość, zarozumiałstwo, samouspokojenie, partykularyzm, zdecydowanie odparować wszelkie próby krepowania krytyki, występować przeciwko wszelkim poczynaniom wyrażającym szkodę partii i państwu oraz meldować o nich instancjom partyjnym aż do KC KPZR.

Projekt statutu stwierdza, że przyjmowanie do szeregu partii następuje wyłącznie w trybie indywidualnym. Do partii przyjmuje się osoby, które ukończyły 18 lat.

Jak głosi projekt statutu, nacelną zasadą kierownictwa partyjnego jest kolegiałność — bezwzględny warunek normalnej działalności organizacji partyjnych, właściwego wychowania kadr, rozwijanie aktywności i samodzielności komunistów. Kult jednostki i związane z nim przejawy naruszenia demokracji wewnątrzpartijnej nie mogą być w partii tolerowane, nie dadzą się pogodzić z leninowskimi zasadami życia partyjnego.

Kolegiałność kierownictwa nie uwalnia pracowników od osobistej odpowiedzialności za powierzone im zadanie.

W ramach poszczególnych organizacji albo partii jako całości możliwe są dyskusje w kwestiach spornych lub niedostatecznie jasnych. Dyskusja ogólnopartyjna jest konieczna jeżeli: a) tę konieczność uznaje kilka organizacji partyjnych na szczeblu obwodowym, czy republikańskim; b) jeżeli wewnątrz KC nie ma wystarczającego zdecydowania w najważniejszych sprawach polityki partyjnej; c) jeżeli KC KPZR uzna za rzecz konieczną naradzenie się z całą partią w tych lub innych sprawach polityki.

Projekt statutu przewiduje przestrzeganie zasady systematycznego odnawiania składu instancji partyjnych i ciągłości kierownictwa przy wyborach organizacji partyjnych.

Podczas każdego kolejnego wyborów skład Komitetu Centralnego KPZR i jego prezydium odnawia się co najmniej w jednej czwartej części.

Członkowie prezydium są wybierani z reguły nie więcej niż na trzy kadencje z rzędu.

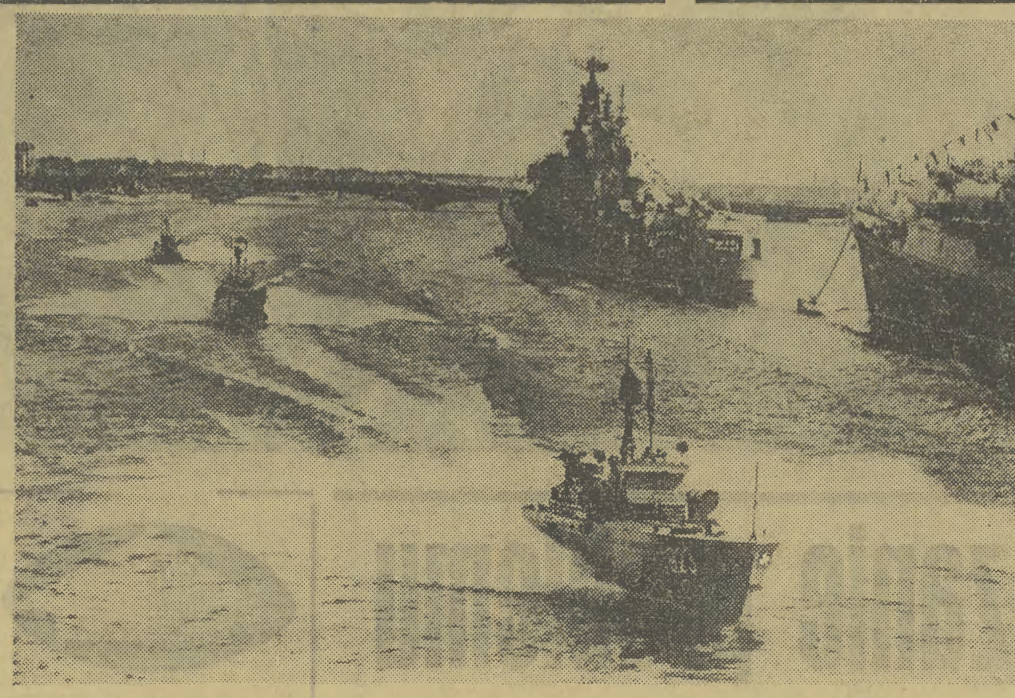
Skład KC komunistycznych partii republik związkowych oraz krajowych i obwodowych komitetów partii jest odnawiany co najmniej w jednej trzeciej części podczas każdego kolejnych wyborów; skład okręgowych, miejskich i rejonowych komitetów partii oraz komitetów partyjnych albo egzektyw podstawowych organizacji partyjnych — w połowie. Członkowie tych kierowniczych instancji partyjnych mogą być przy tym wybierani nie więcej niż na trzy kadencje z rzędu. Sekretarze podstawowych organizacji partyjnych mogą być wy-

berani co najwyżej na dwie kadencje z rzędu.

Projekt statutu KPZR podkreśla, że fundamentem partii są organizacje podstawowe. Organizacja partyjna powinna walczyć o to, aby każdy komunista w całym swoim życiu sam przestrzegał i przyswajał ludziom pracy zasady moralne wypracowane w programie komunizmu, umiowanie ojczystego socjalistycznej i krajowej socjalizmu; sumienna praca dla dobra społeczeństwa w myśli zasady, że kto nie pracuje ten nie je; powszechna troska o ochranianie i pomnażanie dobytku społecznego; głębokie poczucie obowiązków wobec społeczeństwa, nieprzejednany stosunek do naruszenia interesów społecznych; kolektywizm i koleżeńskie pomoc wzajemna, zgodnie z zasadą: jeden za

wszystkich, wszyscy za jednego; humanitarne stosunki i wzajemny szacunek między ludźmi w myśli zasady, że człowiek człowiekowi jest przyjacielem, towarzyszem i bratem;

uczciwość i praworządność, czystość moralna, prostota i skromność w życiu społecznym i osobistym; wzajemny szacunek w rodzinie, troska o wychowanie dzieci; nieprzejednany stosunek do niesprawiedliwości, próżniactwa, nieuczciwości, karierowiczostwa, przyjaźni i braterskiej wszystkich narodów ZSRR, nieprzejednany stosunek do wrogów socjalizmu i rasowej; nieprzejednany stosunek do wrogów komunizmu, wrogów sprawy pokoju i wolności narodów; braterska solidarność z ludźmi pracy wszystkich krajów, ze wszystkimi narodami.

Problem berliński — głównym tematem

Obrady czterech ministrów spraw zagranicznych Zachodu

PARYŻ (PAP)

Niedziela była drugim dniem obrad ministrów spraw zagranicznych czterech państw zachodnich — Stanów Zjednoczonych, W. Brytanii, Francji i NRF. Ministrowie spotkali się przed południem w gmachu francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych i naradzali się blisko 3 godziny. Na popołudniu wyznaczono następne spotkanie.

Po sobotnich obradach poinformowano prasę, że zajmowano się zwłaszcza sytuacją w Berlinie i rozważano możliwości umocnienia „pozytywnych” i „negatywnych” elementów w tym mieście. Zaczęły prasowi zapewniali dziennikarzy, że rozmowy toczą się w duchu współpracy i że dotychczas nie było rozbieżności.

Ministrowie wyrażali zgodny pogląd, że trzeba ściśle przeksolidować się z NATO. Totem sekretarza stanu USA Rusk poinformował, że w toku stała rada NATO o wynikach przeprowadzonych rozmów. Komunikat końcowy o rozmowach ministrów oczekiwany jest albo jeszcze w niedzielę wieczorem, albo w poniedziałek.

Po pierwszym niedzielnych spotkaniu czterech ministrów zachodnie agencje prasowe donoszą, że tym razem omawiano dyplomatyczne aspekty problemu berlińskiego oraz możliwości podjęcia przez Zachód inicjatyw w tej dziedzinie. Nie powołano jednak decyzji.

Paryski korespondent Reutersa podkreśla, że nowymi elementami niedzielnych rozmów czterech ministrów były wiadomości o komunikacie przedstawicieli państw Układu Warszawskiego w sprawach związanych z przygotowaniem do zawarcia niemieckiego traktatu pokojowego, jak również sensacyjnego doniesienia o locie drugiego kosmonauty radzieckiego.

Badanie wydajności lamp przemysłowych przy pomocy fotokomórek w Kuli Ulbrichta o średnicy 4 m. To wielkie urządzenie zainstalowano niedawno w laboratorium technologicznym fabryki budapeszteńskiej.

Fot. — CAF

Bundesmarine otrzyma najnowocześniejsze okręty wojenne

LONDON (PAP). Popularny tygodnik „News of the World” twierdzi, że w myśli obecnych planów marynarka zachodniemiecka ma być wyposażona w „najpotężniejsze” okręty wojenne NATO wykupowane w Wielkiej Brytanii.

W latach 1963-1965 Bundesmarine ma otrzymać eskadrę ośmiu najnowocześniejszych niszczycieli, z których każdy będzie większy niż tej samej klasy okręty amerykańskie (5.670 ton wyporności) i brytyjskie (5.200 ton).

Konstrukcja planowanych okrętów ma łączyć w sobie „najlepsze” amerykańskie fregaty wykupowane w kierownictwie polskim, jak również analogicznych niszczycieli brytyjskich. Nowe okręty Bundesmarine mają być uzbrojone albo w rakiety amerykańskie typu „Tartar” albo brytyjskie typu „Seaslug”.

PRZEGŁAD CZASOPISM

WYDARZENIA LITERACKIE

W ostatnim 7 numerze „Twórczości” wydrukowano opowiadanie Ryszarda Kozielskiego pt. „Trzeba głęboko oddychać”. Stanisław Ryszard Dobrowolski napisał wstęp do tego opowiadania, określając talent autora jako nieprzeciętny. Już przedtem Tadeusz Hołuj wyraził się o Kozielskim, że jest to autor na miarę talentu Borowskiego i Hemingwaya. Utwór rzeczywiste jest wstrząsający — mówi o miłości kapo-mordercy do młodej dziewczyny czeskiej, która idzie z matką „do prau” nie korzystając z możliwości uratowania życia. Proza jest bardzo oszczędna, pisana w pierwszej osobie, robi wrażenie autentyczności artystycznej.

W uzupełnieniu tego chcemy podać, że Jacek Stwora w ostatnim numerze „Życia Literackiego”

drukując rozmowę z autorem opowiadania Kozielskim, który przebywa obecnie w więzieniu. W tymże więzieniu — jak wynika z rozmową zanotowaną przez Stworę — Kozielski poznał strasznego kapo Frania, który był pomocnikiem morderców. Kapo ów został skazany na karę śmierci, ułaskawiono go — został skazany na dożywotnie więzienie.

Nie unikając głębiej w przyczynę tragicznej kolizji z prawem Kozielskiego, którego egiptologicznej — jest zupełnie jawnie (robo-ty w Niemczech i na Krymie, podczas ostatniej wojny, ucieczka od Niemców, II Korpus, podejrzanie o komunizm — trudności, partyzantka włoska...) — trzeba przyznać, że kapo, którego opowiadanie stało się fundamentem literackiego utworu Kozielskiego, niewiele rozumie z istoty straszliwych zbrodni. Były one przecież współudziałem kapo Frania...

„NOWA KULTURA”

W 32 numerze tego pisma Marek Piwowski zamieścił artykuł pt. „Zapomniane na amatorów Trędowatej”. Jest to znakomity artykuł publicystyczny o bibliotekach wydawnictwa „Książka i Wiedza”. Są to po prostu samochody, w których sprzedaje się książki. Oczywiście, napędzają do sporu strachu „Domowi Książki”, który rozpoczyna lamentowanie o podbieranie rynku, zalamywanie planów finansowych itd. itd. W rezultacie biblioteczni „Książki i Wiedza” zwalczają skutecznie wszystkie niedomagania w dziedzinie dystrybucji książki i równocześnie stają się „niezwykle silnym, instrumentem ekspansyjnego oddziaływania na rynek czytelnicy”. Pro domo sua: koleżanka redakcyjna jest w Krynicy na wakacjach. Napisała w karcie pocztowej, że prasa krakowska przychodzi do Krynicy najpóźniej — bodajże później niż dzienniki warszawskie. A może by tak prosić towarzyszy z „Ruchu” — wprowadzić „prasowozny”.

„POLITYKA”

drukując rozmowę Stalina — Roosevelt na temat organizacji — Organizacji Narodów Zjednoczonych. Są to niezwykle ważne dokumenty — te rozmowy, które wbrew porozumieniu poprzednim nie były przeznaczone do publikacji, a które Amerykanie zaczęli drukować w swojej prasie. W związku z niezgodnością przez Amerykanów trybem publikacji — Związek Radziecki postanowił również opublikować protokoły, sprawozdania z rozmów międzysojuszniczych. „Polityka” drukuje niewielki fragment tego, co w całości — jeśli chodzi o dokumenty — opublikowane przez ZSRR — podaje miesięcznik „Sprawy Międzynarodowe”. (Olg. Jędrz.)

Bowles w Indiach

DELHI (PAP)

Zastępca sekretarza stanu USA Chester Bowles przybył do Delhi na konferencję dyplomatów amerykańskich z ośmiu krajów azjatyckich — Indii, Pakistanu, Ceylonu, Birmy, Federacji Malajskiej, Afganistanu, Syjamu i Nepalu. Obrady dyplomatów amerykańskich w Delhi mają potrwać pięć dni.

Narada pierwszych sekretarzy KC

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1)

nie niemieckich, zmoralizować sytuację w Berlinie zachodnim, stworzyć lepsze przesłanki do zbliżenia i współpracy między obu państwami niemieckimi, zapewnić warunki pokojowego rozwoju zarówno samych Niemiec, jak też wszystkich państw Europy. Uczestnicy narady wychodzą z założenia, że takie pokojowe uregulowanie sprawy nie wyrządziłoby żadnej szkody państwu i odpowiada interesom wszystkich, którzy naprawdą dążą do zachowania i utrwalenia powszechnego pokoju.

Uczestnicy narady jednomyślnie potwierdzili, iż w razie zawarcia traktatu pokojowego z dwoma państwami niemieckimi, Berlin zachodni, jako wolne ziemiorki, zwanego miasto będzie mógł bez przeszkód utrzymywać kontakty ze światem zewnętrznym. Zaden z krajów socjalistycznych nie domaga się zmiany ustroju społecznego istniejącego w Berlinie zachodnim. Traktat pokojowy udzielił niezawodnych i efektywnych gwarancji celem zapewnienia ścisłej nieingerencji w sprawy Berlina zachodniego oraz dostępu do niego.

Narada wyraża nieugiętą wolę wszystkich jej uczestników osiągnięcia już w roku bieżącym pokojowego uregulowania problemu niemieckiego. Jednymyślnie przy tym postanowiono, że w wypadku, jeśli mocarstwa zachodnie w dalszym ciągu będą się uchylały od zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami, państwa zainteresowane zostaną zmuszone do zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami Republiką Demokratyczną, który zmieniłby kartę międzynarodowej sytuacji w tej części Europy. Traktat pokojowy zagwarantuje również w sposób zdecydowany suwerenne prawa

Niemieckiej Republik Demokratycznej, tym jej uprawnienia dotyczące obszaru lądowego, wodnego i powietrznego.

Na podstawie wymienionego traktatu pokojowego zostanie również uregulowana sytuacja w Berlinie zachodnim. Jako swobodne, wolne miasto wilen on żyje samodzielnym niezależnym trybem życia — korzystając z porozumienia, jakie zawarte zostanie z NRD — z prawa do niekierowanej łączności ze światem zewnętrznym.

Narada zlecała odpowiedzialnym kompetentnym organom przygotowanie wszystkich niezbędnych środków w dziedzinie polityki zagranicznej i ekonomicznej, zapewniających zawarcie traktatu pokojowego z Niemcami i przestrzeganie jego postanowień, w tym postanowień dotyczących Berlina zachodniego, jako wolnego miasta.

Narada przebiegała w atmosferze całkowitej jednolitej i zamknięcia nieugiętej woli krajów socjalistycznych zlikwidowania pozostałości drugiej wojny światowej.

Pomoc gospodarczą NRF dla Pakistanu?

KARACZI (PAP)

Po czterdziemiodniowej wizycie w Niemieckiej Republice Federalnej do Karaczi przybył gubernator Pakistanu wschodniego generał Azam Khan.

Oświadczył on dziennikarzom, że NRF wydeleguje wkrótce do Pakistanu komisję ekspertów, która zbada możliwości udzielenia Pakistanowi pomocy w realizacji drugiego pięcioletniego planu rozwoju gospodarczego.

